

Manifest del Consell Municipal d'Immigració de Barcelona per la Dignificació del treball de la llar i les cures

L'any 2011, l'Organització Internacional del Treball (OIT) va aprovar el conveni 189 que tracta sobre el treball digne per a les persones treballadores de la llar, i que entrà en vigor l'any 2013. Per primera vegada, governs, persones ocupadores i treballadores van acordar unes condicions mínimes internacionals destinades a millorar la vida i els drets laborals de les persones treballadores de la llar, posant sobre la taula la necessitat d'igualar els seus drets als de la resta de persones treballadores. L'acord, signat a la 100a Conferència de l'OIT a Ginebra, va reconèixer el treball de la llar, "infravalorat, explotat i invisible" que realitzen principalment "dones i nenes". Moltes d'elles són migrades o migrants, es troben en situació desfavorida i "particularment exposades a la discriminació pel que fa a les condicions de contractació i de feina, així com a d'altres abusos dels drets humans".

El conveni és un tractat internacional vinculant per als estats membres que el ratifiquin, cosa que no ha fet encara l'Estat espanyol. El 2011 es van fer algunes reformes a Espanya: es va reconèixer l'àmbit de treball de la llar com un àmbit plenament laboral. Malgrat això, el treball de la llar continua com un Sistema especial dins el Règim General de la Seguretat social, i encara es mantenen aspectes molt negatius: la possibilitat de posar fi a la relació laboral sense la justificació deguda, l'exclusió de la prevenció de riscos laborals, del Fons de Garantia Salarial i, molt especialment, l'exclusió de la prestació d'atur i d'altres cobertures, com la de maternitat.

En els darrers anys, diversos factors relacionats amb el paper de les dones, la crisi o la manca de recursos per la Llei de dependència, han obligat les famílies a buscar alternatives que resolguin les seves necessitats de cures en poc temps i a baix cost. Aquests llocs de treball han estat ocupats majoritàriament per dones immigrades, moltes d'elles atrapades en situació d'irregularitat, i sovint amb treball en l'economia informal. Dones que no gaudeixen plenament dels seus drets humans i laborals. Dones a qui s'exigeix fer tasques de la llar, però també oferir cures i afecte a persones grans o infants, amb horari flexible i en condicions laborals molt precàries. Fan possible així, en bona part, l'escassa despesa pública en la prestació de serveis socials.

Si bé les persones treballadores de la llar i de la cura estan sostenint en aquests moments una part substancial dels pilars de la nostra societat del benestar, la invisibilitat i desregulació de la seva tasca, la seva vulnerabilitat i la manca de reconeixement, marquen la tònica en el discurs polític i social. A la nostra societat li costa d'entendre que es tracta d'una feina com qualsevol altra.

Les persones treballadores de la llar compten amb la capacitat per organitzar-se, crear les seves pròpies xarxes de suport, i tirar endavant la lluita de resistència enfront a una normativa del sector totalment insuficient per protegir els seus drets, malgrat els obstacles que troben, com ara els falsos estereotips sobre aquest col·lectiu dins d'un sistema soci al injust. No obstant això, també és cert que moltes d'elles desconeixen els seus drets laborals, tenen poc temps per informar-se i es troben soles o amb una escassa xarxa de suport.

Davant d'aquests fets, el **Consell Municipal d'Immigració de Barcelona** ha assumit la Dignificació i sensibilització en l'àmbit del treball de la llar i la cura de les persones com a tema prioritari de treball el 2017.

És per això que les entitats del Consell Municipal d'Immigració de Barcelona exigim:

- 1) La ratificació immediata, per part de l'Estat espanyol, del Conveni 189 de l'OIT, que obliga a l'equiparació dels drets laborals de les persones treballadores de la llar als de la resta de treballadors i treballadores del Règim General de la Seguretat Social.
- 2) L'eliminació del Sistema Especial dins la Seguretat Social per a les persones treballadores de la llar i la seva incorporació immediata al Règim General de la Seguretat Social, per així comptar amb igualtat de drets amb el conjunt de les persones treballadores.
- 3) L'equiparació del dret de cobertures a la Seguretat Social per a les persones treballadores del sector, en igualtat de condicions amb la resta de persones treballadores de Règim General. Cal fer especial menció del dret a les prestacions d'atur, inexistents per a aquest col·lectiu.

- 4) Que siguin operatives les cobertures per maternitat, en les mateixes condicions que en el Règim General.
- 5) El dret operatiu a percebre les prestacions per incapacitat laboral transitòria en igualtat de condicions que la resta de persones treballadores de Règim General.
- 6) La introducció de mesures correctores en les cotitzacions a la Seguretat Social per garantir el dret a una jubilació digna.
- 7) Que s'elimini la finalització del contracte per *lliure desistiment* – que equival a un acomiadament lliure – per part de la persona contractadora, i que es garanteixi la protecció dels drets fonamentals de les persones treballadores en aquest àmbit, especialment el dret a la tutela judicial efectiva (art. 24.2 de la Constitució Espanyola). D'aquesta manera, es protegeix l'exercici de reclamacions de dret per part del col·lectiu quan es produeix un acomiadament que pot ser declarat nul, és a dir, no vàlid.
- 8) Que es compleixi l'obligatorietat de que tots els contractes siguin per escrit, per garantir els drets laborals de totes les persones treballadores de la llar i especialment per evitar la irregularitat sobrevinguda, adoptant mesures que facilitin l'acompanyament a les famílies i el control administratiu d'aquesta obligació.
- 9) Que des de la Inspecció de Treball, o des d'altres òrgans de l'administració, es faci un major control del compliment de la normativa, especialment per part de les agències de col·locació i de les entitats privades, com ara les parròquies o associacions, on es fan intermediacions per a treballs de la llar i les cures.
- 10) Que s'incentivi la contractació de persones treballadores de la llar i de cures, recuperant i millorant l'ajut a les famílies, i promovent polítiques de deducció fiscal, tal com s'havia fet fins juliol de 2017 (bonificació del 20% de la quota a la Seguretat social).
- 11) Que s'adoptin mesures de prevenció, denúncia i sanció de la violència masclista en el treball de la llar, amb èmfasi en abusos sexuals, investigant i posant especial atenció en la incidència del tràfic i explotació laboral de persones.
- 12) Que es promogui la creació d'un servei especialitzat que ofereixi atenció integral a les persones treballadores de la llar, i que incorpori la possibilitat de denúncia de tot tipus d'abusos, per mitjà de recursos fàcils i disponibles (Telèfon vermell).
- 13) La flexibilització dels requisits i tràmits previstos en la Llei d'Estrangeria per a l'obtenció i renovació de les autoritzacions de residència i treball.
- 14) Que es compleixi la normativa pel que fa a la regulació del treball de les persones "internes", quant a horaris, salaris i altres drets, atenent a que ofereixen "presència" i "pernocta", 24 hores al dia. I que es reconegui la seva funció en la provisió de cures i atenció a moltes persones dependents.
- 15) Que s'organitzin cursos de formació sobre riscos laborals, incloent l'ús de productes químics, així com d'altra formació per a millorar la preparació per a la seva tasca i la qualificació per a la promoció professional, adaptant-los als horaris de treball del sector.
- 16) Que es realitzi un diagnòstic de la situació del sector i de les condicions laborals de les persones treballadores de la llar i les cures.
- 17) Que es realitzin gestions en relació a l'atenció primària de salut i urgències perquè es qualifiqui correctament l'origen comú o professional de les afeccions que pateixen les treballadores de la llar, la neteja i les cures.
- 18) Que es reconegui que la feina de la llar forma part de l'economia de les cures i es creïn departaments a la Generalitat i a l'Ajuntament sobre l'economia de les cures.
- 19) La incorporació de la perspectiva intercultural i de gènere en les polítiques de contractació, a fi d'eliminar rumors, discriminació, segregació i prejudicis per origen, ètnia, edat o gènere.
- 20) Que es promoguin accions adreçades a valoritzar el treball de la llar i de les cures, a "visibilitzar" la seva situació i a "empoderar" les persones treballadores, sensibilitzant a la societat en general i a cada sector implicat, per un millor reconeixement social i dignificació del treball de la llar, i per a l'aplicació efectiva de totes les propostes recollides en el document elaborat pel Consell (CMIB).

Barcelona, 22 d'octubre de 2017 - TROBADA BCN CIUTAT DIVERSA

CONVIDEM A LA LECTURA DEL MANIFESTA A LES 17:30h A L'ESCENARI